

sætning i 1866, der skulde have bevirket, at den nuværende Lovgivningsarbejde gik noget langsommere end tidligere. Det ærede Medlem overdrev i høj Grad den nuværende Tilstand, navnlig f. Ex. da han kaldte den en Tortur. Det gjør ikke saa meget til Sagen, om der i et Aar kommer nogle flere eller færre Love ud; det er ikke det, som det kommer an paa. Brede Rigsdagsmænd maa kunne vise nogen Resignation, selv om det maa indrømmes, at dette Thing nu engang bliver noget tilfidsesat af Regjeringen med Hensyn til Fordelingen af Lovforslag; fordi der gaar en Del Uger eller et Aar Maaneder hen, uden at der her er Synnerligt at bestille, derfor falder Landet ikke sammen; det er ikke derpaa, det beror. Jeg er overbevist om, at, dersom den Forandring, der skete i 1866, ikke var sket, saa vilde der muligvis have udvillet sig en overmaade skjøn Ænighed i Rigsdagen, men man var da vistnok kommen betydelig nærmere henimod den Tilstand, som den høitærede Formand nylig forbad en anden æretALER at nævne. Jeg tror altsaa, at, hvad der skete den Gang, skete i det rette Dieblis, og jeg ser i hin Foranstaltning ingenlunde Grunden til de nuværende Banfæligheder. Denne Mening vil jeg udtale overfor det ærede Medlem.

Fischer: Der er ikke mindre end tre af de ærede Medlemmer, der i Dag have havt Ordet, som have ubledet den Tilstand, der nu bestaar i den Lovgivende Forsamling, og som man er mindre tilfreds med, fra den Omstændighed, at Forsatningsforandringen foretoges i 1866. Dette giver mig Anledning til at gjøre en Bemærkning om, hvorvidt de ærede Medlemmer ere berettigede til at sætte denne Forsatningsforandring i Forbindelse med den nuværende Tilstand paa den Maade, de have gjort det. De ærede Medlemmer forudsætte jo nemlig, i den Maade, hvorpaa de omtale Sagen, at i Folkethinget er Alting blevet uforandret; det er derimod Landstinget, der er forandret. Det er de ærede Medlemmers Forudsætning, og det er det, de sige at have forudsat allerede i 1866, da Forsatningsforandringen blev foretagen; men saaledes forholder det sig ikke. Folkethinget er ikke blevet uforandret; tværtimod Enhver, der vil tænke sig om, vil vide, at den nu bestaaende Tilstand væsentlig har sin Grund deri, at Folkethingets Flertal er undergaaet en meget væsentlig Forandring. Den Tilstand, som man klager over, staar altsaa ikke paa denne Maade i Forbindelse med Forsatningsforandringen, men den har ganske andre Grunde. Folkethinget er nu valgt efter den samme Valglov som tidligere, men denne samme Valglov har nu givet en ganske anden Majoritet end før. Dernæst forudsætter man, at der i gamle Dage, før 1866, var den skjønne Ænighed tilstede imellem Folkethinget og Lands-

thinget; men de, der ville huffe sig om, hvorledes Tilstanden var tidligere, ville uden stor Banfælighed kunne erindre, at Modætningen den Gang var fuldt saa stor som nu, og at Klager i Folkethinget over Landstinget den Gang løde fuldt saa høit, som de have lydt for Dieblisset. Jeg skal, fordi jeg tror, at Sagen har en stor Betydning, bestemt hævde, at det ikke er fra Forsatningsforandringen i 1866, at man med Rette kan ublede den Tilstand, over hvilken man nu klager.

Scholer: Den ærede sidsteALER nævnte, at tre ærede Medlemmer havde omtalt, at Aarsagen til Uoverensstemmelsen mellem Thingene skulde ligge i Forsatningsforandringen. Hvis det ærede Medlem dermed ogsaa sigtede til mig, har han ikke gjengivet mine Ord saaledes, som jeg udtalte dem. Jeg sagde ikke, at Forandringen laa hos Landstinget, men jeg sagde, hvad der var udtalt ved Forsatningskampen, at, hvis man gik ind paa denne Forandring i Landstingets Sammensætning, vilde de uheldigere stillede Bølgere, naar de kom til Bevidsthed om Forandringens Betydning — thi den Gang vare Bølgene villige til at gaa ind derpaa — bemægtige sig Folkethinget og derved skabe en Modætning. Det sagde jeg, og det falder sammen med, hvad det ærede Medlem sagde. Jeg skal meget villig indrømme det ærede Medlem, at til Trods for Landstingets Sammensætning efter Sunigrundloven, var der den Gang en lige saa stor, maatte fuldkommen saa stor Modætning mellem Landsting og Folkething som nu. Jeg har siddet i Folkethinget i 16 Aar, og jeg har mange Gange ærgret mig over, at paa Grund af Landstingets Modstand kunde Reformen, som jeg ansaa for gavnlige, ikke gaa igjennem, fordi disse 1200 Aars 40-aarige Mænd her i Landstinget ikke vilde gaa ind paa den. Jeg skal indrømme, at Modætningen har været ligesaa stor under Sunigrundlovens Landsting som under den nuværende; men hvad jeg i sin Tid sagde, var, at ved denne Forandring vilde netop den frie Bølge bemægtige sig det andet Thing, og derved skabe en Modætning mellem de forskellige Afdelinger.

Masmussen: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden: Jeg tror ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt at komme dybere ind paa Forsatningsforandringen eller tidligere Forsatningstilstande. At disse ikke kunne blive ganske uberrørte, forstaar jeg efter Sagens Bestaenhed nok, men at komme dybt ind derpaa, er neppe heldigt.

Madvig: Jeg havde ønsket, at det ærede